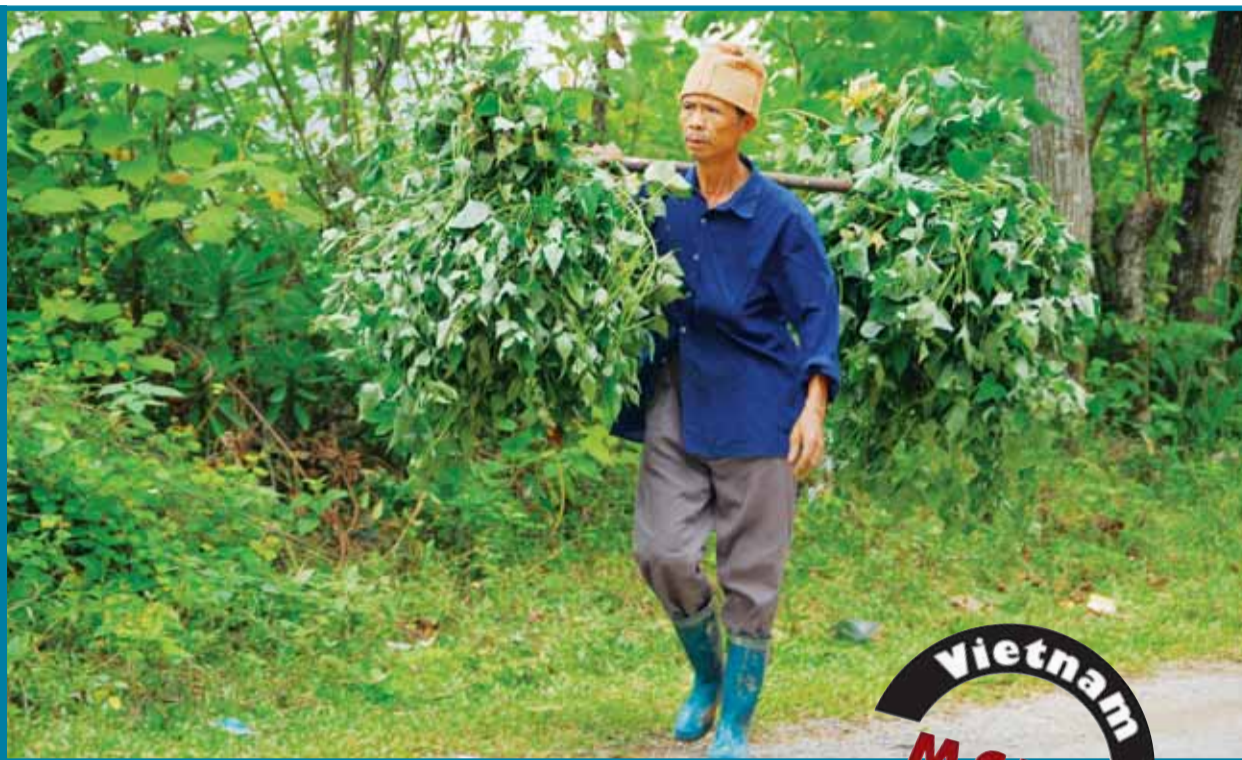

MEDISCH COMITÉ NEDERLAND VIETNAM

Kleine bee(s)tjes, grote gevolgen

Dengue uitbraak in Son Hoa

“Ik had het koud, was zweterig en mijn keel deed zeer. En ik schrok toen ik moest plassen en zag dat er bloed in mijn urine zat. Ik dacht eerst aan een voedselvergiftiging, maar in het ziekenhuis constateerde de dokter dat ik dengue had”. Nguyen Thi Nhon is 40 en woont in de gemeente Suoi Bac, in het district Son Hoa, samen met haar dochter en moeder.

Nguyen Thi Nhon met dochter

Afgelopen juli kreeg Nhon dengue en daarvoor werd ze acht dagen in het ziekenhuis behandeld. Toen ze weer thuis kwam bleek dat ook haar vijftienjarige dochter geïnfecteerd was door de mug die dengue veroorzaakt. Ze moest voor twaalf dagen opgenomen worden. Nhon ging elke dag naar het ziekenhuis voor verdere behandeling, maar ook om voor haar dochter te zorgen.

In het dorp waar Nhon woont zijn meerdere families met zieke familieleden. “We zijn echt geschrokken toen we hoorden dat bij één familie vijf van de negen familieleden geïnfecteerd waren, dat was in de maand juni”. Alle vijf moesten ruim een week opgenomen worden in het ziekenhuis. Wanneer een patiënt geen verzekering heeft, en dat is in de meer afgelegen gebieden vaak het geval, kost de behandeling –opname en medicijnen- per persoon ongeveer € 30. Als je dit bedrag vergelijkt met het gemiddelde maandinkomen van € 40 is dit onbetaalbaar en zien de dorpsbewoners zich te vaak gedwongen van behandeling af te zien.

“Ik weet niet waarom en hoe ik dengue heb gekregen”

Volgens dokter Ta, werkzaam bij het districtsgesondheidscentrum, is de piek van de dengue uitbraak in dit gebied vooral in de maanden juni en juli. De gezondheidswerkers van de gemeente Suoi Bac hebben in alle dorpen folders uitgedeeld waarin informatie staat over de ziekte, zoals hoe die te voorkomen en wat te doen in geval van infectie. Maar het lijkt erop dat de bevolking niet veel begrijpt van de ziekte. “Ik weet niet waarom en hoe ik dengue heb gekregen. Op school heeft niemand er iets over gezegd en ook mijn moeder weet het niet” antwoordde een dorpsbewoner toen we haar vroegen wat ze weet van dengue.

Bestrijding van dengue eist grote aandacht

In 2008 zijn er geen gevallen gemeld van dengue, tegenover 17 geregistreerden in 2009. Hoewel het aantal gering is, is er angst voor veel meer gevallen in het onherbergzame Son Hoa. Door een gebrek aan kennis, de uitgestrektheid van het gebied, onvoldoende toegang tot medische zorg en het feit dat de mug de ziekte overbrengt van de ene persoon op de andere vereist de bestrijding van dengue grote aandacht.

Son Hoa is één van de drie districten in de provincie Phu Yen waar het MCNV de bevolking ondersteunt, vooral op het gebied van ondervoeding, gynaecologische problemen, diarree, en malaria. Ook is er aandacht voor de man-vrouw verhoudingen en wordt er gewerkt verbetering van de economische omstandigheden, onder andere door het verlenen van microkredieten. De laatste jaren heeft dengue zich niet als gezondheidsprobleem voorgedaan, maar dit jaar is het noodzakelijk om maatregelen te nemen.

De komende maanden wil het MCNV extra aandacht besteden aan het bereiken van alle mensen in Son Hoa, ook in de verste uithoeken van het district. De families voorlichten over dengue, hoe het te voorkomen en wat te doen als je het toch krijgt. Ook is het belangrijk om mensen ervan op de hoogte te brengen dat het mogelijk is om een gezondheidsverzekering af te sluiten. Een effectieve manier om de situatie te verbeteren is kleine groepen dorpelingen, van ongeveer 20 mensen, regelmatig bijeen te brengen en hen met behulp van video, drama en spel actief kennis te laten opdoen. Het uiteindelijke doel is het gedrag ten opzichte van ziekte en gezondheid te beïnvloeden. En er voor te zorgen dat mensen inzicht hebben in hun situatie en weten wat ze moeten

doen, ook bij ziekte. Concreet gaat het om het gebruik van klamboes, veilig gebruik van anti-muggen middeltjes, het schoonhouden van de omgeving rond de huizen en het afsluiten van de watervoorraad. Ook wordt duidelijk gemaakt dat het beter is dieren niet onder het huis te houden maar in aparte hokken te zetten, en dat kleding voor kinderen de kans op muggenbeten verkleint.

Onze vraag aan u

Voor de 8 gemeenten (ongeveer 8000 huishoudens) waar het MCNV zo spoedig mogelijk aan de slag wil om dengue te voorkomen EN te bestrijden is een totaalbedrag van € 40.000 nodig. Voor € 5 helpt u een huishouden. Wij hopen dat u een aantal families kunt helpen met extra gift.

door: Nguyen Thanh Tung

Knokkelkoorts

Knokkelkoorts of dengue fever wordt veroorzaakt door een virus dat door de mug *Aedes Aegypti* van mens tot mens wordt overgebracht. De symptomen variëren van een goedaardige, lichte koorts tot iets wat lijkt op een zware griepaanval met complicaties zoals gewrichtspijnen en spontane (inwendige) bloedingen. Er bestaat nog altijd geen remedie voor de ziekte, voorkomen is daarom het enige wapen in de strijd.

watervoorraad in potten

Cijfers zonder verhaal zeggen niets

Het MCNV kiest altijd zorgvuldig aan welke projecten haar geld wordt besteed. Als die keuze eenmaal gemaakt is, is er veel voor nodig om de besteding van het geld in goede banen te leiden en op een juiste manier te verantwoorden. Al met al een zeer essentieel onderdeel van het MCNV, en degene die dat werk doet is bureaucoördinator Willie Rückert (58 jaar, woonachtig te Castricum). Hoog tijd om haar, na acht jaar, eens te vragen hoe de vork in de steel zit.

Hoe ben je bij het MCNV terechtgekomen?

Dat is wel een apart verhaal. Mijn voorganger bij het MCNV, Joke Huurman, woonde in die tijd net als ik in Castricum en we spraken elkaar heel vaak in de trein naar Amsterdam. Zij vertelde dat ze ermee ophield maar geen vervanger kon vinden. Toen zei ik: maar dan bel je mij toch?

Wat begon als een grapje leidde tot mijn baan hier. Het hielp natuurlijk dat ik alle *ins en outs* al kende en vaker tegen Joke had gezegd: Wat een leuke baan heb jij!

Waar bestaat jouw werk uit?

Ik doe alles wat de anderen niet doen. Ik ben aanspreekpunt voor het bestuur op het vlak van algemeen management. Daarbij fungeer ik dan zo'n beetje als secretaresse met taken als het voorbereiden van de vergaderingen en het plannen van de jaarcyclus. Dat brengt ook veel papierwerk met zich mee, maar daar krijg ik gelukkig nog wel eens hulp van een vrijwilliger bij. Verder doe ik personeelszaken, de boekhouding en beheer ik de financiële rapportages. Die rapportages komen elk kwartaal uit Vietnam en moet ik controleren. Dat is vaak nog een heel werk. Als alles klopt gaat het rapport met de financiële verantwoording en de projectinformatie naar de subsidiegever. Het is een flinke klus en eigenlijk voel ik me nogal eens een zeurneus, ik val anderen net zo lang lastig tot het klopt. Je zou zeurneus ook kunnen vertalen als kwaliteitsbewaker. Wat personeel betreft coördineer ik de functioneringsgesprekken, lever ik de gegevens aan voor de salarisadministratie zodat iedereen weer tevreden is aan het eind van de maand, en doe ik andere klussen. Inderdaad, die dingen die anderen niet doen.

Zou je dit werk overal kunnen doen of heb je iets met Vietnam?

Ik ben voornamelijk werkzaam op het vlak van algemeen management en financiën, en in die zin wel inwisselbaar. Maar ik zie wel degelijk het verhaal achter de cijfers. Het werk van het MCNV is hartstikke belangrijk, dat voelt helemaal goed. En ik ben ervan overtuigd dat je inzicht moet hebben in de inhoud van het werk om een goede administratie te kunnen voeren. Werkplannen en begrotingen horen bij elkaar. Cijfers kloppend maken is niet moeilijk, een betekenisvolle administratie vraagt heel wat meer. Dat het om Vietnam gaat merk ik ook op andere momenten, zoals laatst

bij de promotie van Thu Anh. Ze hield een gepassioneerd verhaal over mensen met HIV/AIDS en dat ontroert me dan zeer. Zo'n goed project!

Ik ben een paar keer in Vietnam geweest, maar ik ben daar niet zo gek op. Ik zit nu eenmaal graag thuis. Ik wil best af en toe naar Vietnam maar een bezoek moet wel een concreet doel hebben en iets toevoegen aan het werk. Als het zou helpen de medewerkers in Vietnam ter plekke uit te leggen hoe ze hun financiële rapportages beter kunnen opstellen zodat de controle efficiënter kan, nou, dan stap ik morgen op het vliegtuig.

Is je werk in die acht jaar erg veranderd?

Ja, dat mag je wel zeggen. Naast de inkomsten van onze trouwe donateurs hebben we de laatste jaren nieuwe subsidiegevers gevonden. En die subsidiegevers stellen allemaal hun eigen eisen aan subsidieaanvragen en de verantwoording van de bestedingen. Al die procedures maken het soms loodzwaar. Meer papier, meer overleg, meer toetsing. Je zou dat wel wat eenvoudiger wensen. We zijn een kleine club en kunnen ons werk goed overzien. Maar je moet nu eenmaal de buitenwereld ook laten zien dat alles volgens het boekje verloopt: "Zeg wat je doet, doe wat je zegt en laat zien dat je doet wat je zegt".

Hoe zie je de toekomst van het MCNV en die van jezelf?

Er is nog heel veel nuttig werk te doen in Vietnam. En zo lang we er in slagen de particuliere inkomsten en subsidies op peil te houden gaan we daar zeker mee door. Ik zelf overweeg de komende jaren wat minder te gaan werken bij het MCNV. Alleen als dat vanuit het MCNV mogelijk is, natuurlijk. Mijn man gaat binnenkort met pensioen en ik wil wat meer tijd thuis zijn. Wel ga ik dan een eigen administratiekantoorje beginnen, zo kan ik mijn tijd flexibeler indelen. En als het nodig is kan ik dan ook op mijn kleindochter passen. Het MCNV wil ik niet kwijt. Het is hele leuke club met een geweldige werksfeer.

Awoi redt een kind en verwacht een koe

Geschreven door: Ha Viet
(vertaald door Ab Stokvis)

Halverwege de berg stopt onze auto. Knipperend met de ogen in de felle zon kijken we om ons heen, Tien roept: "we zijn er!". Ze gaat voorop langs een smal pad tussen de groene cassavevelden, en even verderop doemt het huis op van mevrouw Bi Nang Thi Dieu, die hulp heeft ontvangen van het MCNV. Achter ons

loopt een journalist van de krant *Thanh Nien*, die benieuwd is naar verhalen over armoedebestrijding en ons project, en voor ons de *Tien* and *Huynh*, twee MCNV projectmedewerkers.

We wachten in de schaduw van een huis. Tien roept "Awoi...", in de *Raglay* taal betekent dat 'moeder'. "Ja ik kom" antwoordt een dun stemmetje en een klein vrouwtje komt enigszins moeizaam haar huis uit. Ze glimlacht Tien en Huynh toe, en kijkt dan verlegen de andere kant op. Tien stelt ons aan haar voor en vertelt ons dat Dieu moeilijk loopt. In de woonkamer staat een televisie en aan de muren hangen een paar verschoten huwelijksfoto's. Dieu's man is al lang geleden overleden en zij heeft in haar eentje 4 kinderen grootgebracht. We spreken haar in dit verhaal verder aan als Awoi.

We gaan naar de tuin, waar we de schaduw opzoeken onder de bananenbomen. Op de grond staan rijen ananasplanten met bijna volgroeide ananassen er aan. Vol bewondering kijken we in de rondte en de journalist vraagt: "Awoi, hoe groot is deze tuin?" Ze vertelt dat de tuin 1,1 hectare groot is en dat zij er alleen voor zorgt. Ze wil niet dat haar 4 volwassen kinderen haar helpen, want die moeten naar school om te leren, voor een betere toekomst. Dus kweekt ze in haar eentje ongeveer 100 ananasplanten, plukt ze duizenden bananen en oogst ze jaarlijks zo'n honderdduizend cassaveknollen.

We weten dat de grond in deze streek niet erg vruchtbaar is, maar Awoi's tuin staat er prachtig bij. Ze vertelt lachend dat dat door de koeien komt, en dat ze haar eerste koe kreeg dank zij een microkrediet via het MCNV. Dan vertelt Huynh het verhaal verder, omdat Awoi de Vietnamese taal niet goed machtig is. De bewoners van het dorp Da Ram hadden besloten dat Awoi, die het armste was van het hele dorp, als eerste recht had om steun te krijgen via het MCNV-project. In oktober 2006 was het zover: Awoi kreeg

een koe. Twee jaar later werd het eerste kalf geboren en nu is de koe weer in verwachting. Toen ze de koe eenmaal had begon ze met het aanplanten van bananenbomen. Koeien houden van bananenbladeren en de bomen groeien goed met koemest. Awoi glimlacht de hele tijd als ze ziet dat wij zo geïnteresseerd zijn in haar verhaal, en onderwijl voert ze de koeien een paar bananenbladeren en aait ze hen liefdevol. We vragen of Awoi al veel ananassen heeft verkocht. "Vanmorgen heb ik er 100 verkocht voor 1.000 dong (= 4 eurocent) per stuk" zegt ze, "de opkoper kwam ze ter plekke uit de tuin halen". Zelf hadden wij die ochtend op de markt in Khanh Vinh een ananas gekocht voor 5.000 dong en in Nha Trang is de prijs zelfs 10.000 dong (40 eurocent). "Ze zeiden dat we midden in het fruit seizoen zitten en dat de prijzen daarom laag zijn" zegt Awoi een beetje geïnteresseerd. Dat zet ons aan het denken. Want ze had geen keuze, omdat ze de ananassen niet zelf naar de markt kon brengen. Nu pas begrijpen we de betekenis van de droom van Ron Marchand, projectcoördinator van het MCNV, toen hij die ochtend tijdens de training over microkredieten hardop mijmerde over een "coöperatie" en "een kleine vrachtwagen". Hij zei in het Vietnamees tegen de dorpingen "er zou een coöperatie moeten zijn in het district om de landbouwproducten van de dorpingen te verzamelen en dan met een kleine vrachtwagen naar Nha Trang te brengen, zodat iedereen een betere prijs krijgt en van het geld in Nha Trang spullen en medicijnen kan kopen, die daar weer goedkoper zijn dan in de dorpen". Een vrachtwagentje kopen is op zich niet zo moeilijk, maar het kost hopen tijd en praten om de dorpingen het belang van zoiets te laten inzien en de benodigde kennis bij te brengen. De afstand van Khanh Vinh naar Nha Trang, 60 kilometer, zou ineens geen belemmering meer zijn....

Als we op het punt staan afscheid te nemen wil Awoi ons eerst nog een ananas meegeven. Een klein meisje volgt haar naar de tuin. Tien vertelt dat dit kind door Awoi is geadopteerd en zelf voegt ze eraan toe: "Zij is de dochter van mijn bureu. Toen haar ouders stierven wilden de mensen het kindje, dat zwaar ondervoed was, mee begraven. Maar ik zag dat het nog leefde en nam het mee naar huis. Ik heb het kind een mengsel van rijstwater, suiker en melk gegeven en na een paar maanden kon het zelf de fles vasthouden!" Wat een verhaal! Het meisje is nu 5 jaar oud en helpt Awoi bij het huishouden.

Op weg terug naar de auto raken we niet uitgepraat. We fantaseren over Awoi en haar dochter en hun drie koeien en hoe in de toekomst een vrachtwagentje langskomt om de ananassen, bananen en cassave op te halen en naar Nha Trang te brengen. Blijde gedachten, een beeld dat waarschijnlijk snel werkelijkheid wordt!

MET HET MCNV 20 DAGEN DOOR VIETNAM

Ook in 2010 willen wij aan u, onze donateurs, de mogelijkheid bieden om een MCNV-reis door Vietnam te maken, waarbij het toeristische programma afgewisseld wordt met bezoeken aan een aantal projecten waaraan u als donateur al heel lang steun verleent.

Om naast de toeristische bezoeken aan drukke steden en oude tempels en boottochtjes op mooi kristalhelder water ook op bezoek te gaan bij de veldmedewerkers van het MCNV, met hen dorpjes te bezoeken waar mensen wonen die van de MCNV projecten profiteren, in de medische school in Dong Ha met de onderwijzers te praten, en zelf te kunnen zien hoe gehandicapte kinderen in een met steun van het MCNV gerealiseerd "resource

centre" worden voorbereid op een plaats in de maatschappij, die mengeling laat een diepe indruk achter.

Ook aan de Vietnamese kant wordt het contact met onze donateurs zeer op prijs gesteld. Dat aan de andere kant van de wereld bij een grote groep Nederlanders het besef bestaat dat de gevolgen van een oorlog, die bijna 35 jaar geleden afliep, nog steeds voelbaar zijn en dat het MCNV door hen in staat wordt gesteld projecten uit te voeren, vinden ze daar fantastisch.

De reis zal plaatsvinden van eind maart tot midden april 2010 en kost ongeveer € 2400 per persoon.

Indien u geïnteresseerd bent in een folder met nadere informatie over deze reis, stuurt u dan een email naar reis@mcnv.nl of bel met Ab Stokvis 020-6270411.

Berichten

Amerikaan zegt sorry voor bloedbad Vietnam
WASHINGTON, 24/8/2009 - Na meer dan veertig jaar heeft een Amerikaanse militair publiekelijk zijn excuses aangeboden voor zijn betrokkenheid bij een massaslachting in het Vietnamese dorp My Lai. „Er gaat geen dag voorbij zonder dat ik spijt voel over wat er die dag in My Lai is gebeurd”, aldus William Calley.

De militair deed zijn uitspraken voor een besloten gezelschap in de Amerikaanse staat Georgia. De excuses werden pas zaterdag bekendgemaakt.

De mannen die onder leiding van Calley stonden, openden op 16 maart 1968 het vuur op inwoners van My Lai. De militairen waren op zoek naar Vietcongstrijders. Tussen de 350 en 500 ongewapende mensen kwamen door de schietpartij om het leven. De slachtoffers waren voornamelijk ouderen, kinderen en vrouwen, omdat de jonge mannen in het veld aan het werk waren.

De wereld reageerde furieus op het bloedbad. De schietpartij versnelde het einde van de oorlog, omdat de publieke steun voor de strijd in Vietnam door het incident zeer snel afnam. Calley werd veroordeeld voor 22 maanden en had vervolgens enkele jaren huisarrest.

Vietnam: oudste bisschop overleden
12 juni 2009

In maart vierde hij zijn honderdste verjaardag, zijn 75-jarig priesterfeest en zijn vijftigjarig bisschopsambt. Begin juni overleed Vietnams oudste bisschop, monseigneur Michael Nguyen Khac Ngu. Zijn hele leven heeft hij gewijd aan de kerk en zijn land en hij maakte moeilijke perioden mee. Geboren in 1909 werd hij in 1934, na studie in Frankrijk, priester gewijd voor het bisdom Thai Binh. Hij combineerde het docentschap aan het kleinseminarie met de pastorale zorg voor twee parochies en een kerkelijk administratieve taak.

Volgens de statistieken zijn er vandaag de dag meer dan 240.000 katholieken in Vietnam, verdeeld over 108 parochies, bediend door 240 priesters.

Australische vermisten Vietnamoorlog gevonden
ANP, 30 juli 2009

Robert Carver en Michael Herbert

De laatste twee Australische vermisten uit de Vietnamoorlog zijn teruggevonden. Na 39 jaar zijn de stoffelijke overschotten van Michael Herbert en Robert Carver gevonden in de Vietnamese jungle, nabij de grens met Laos. Dat heeft de Australische minister van Defensie Greg Combet donderdag bekendgemaakt.

De stoffelijke overschotten zijn overgebracht naar Hanoi, waar ze door forensische onderzoekers zijn geïdentificeerd. Het is nog niet bekend wanneer de lichamen naar Australië worden gevlogen. De twee mannen kwamen op 3 november 1970 om het leven, toen hun bommenwerper neerstortte.

België steunt Vietnamese melkboeren
12 Augustus 2009

De afgelopen vijf jaar heeft het Belgische ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking jaarlijks twee miljoen euro geïnvesteerd in een project om de melkproductie in Vietnam te verhogen. „Een goed voorbeeld van samenwerking tussen België en Vietnam”, zei de minister van Buitenlandse Zaken Yves Leterme (CD&V) begin augustus tijdens een bezoek aan een boerderij in Van Tinh, een gehucht in de nabijheid van de Vietnamese hoofdstad Hanoi.

Door de economische groei van Vietnam nam ook de consumptie van melkproducten toe. De Vietnamese overheid lanceerde in 2001 een nationaal project om de eigen melksector te ontwikkelen, zodat er minder ingevoerd zou moeten worden en het inkomen van de plattelandsbevolking zou toenemen. Met het Vietnam Belgium Dairy Project stapte de Belgische ontwikkelingsorganisatie mee in dat idee. Ondertussen zijn alleen al in de regio rond Hanoi 460 landbouwers, die meestal slechts enkele koeien bezitten, in het Belgisch-Vietnamese project gestapt. „Dankzij het project halen honderden landbouwers meer uit hun melkproductie”, aldus Leterme. „Het project moet nu zelfbedruipend worden”, want in februari 2010 trekt België zich eruit terug. Jaarlijks investeert België via de bilaterale ontwikkelingsorganisatie 10 miljoen euro in Vietnam.

Voetballer Van Nistelrooy in de belangstelling van Vietnamese club
18 augustus 2009

De krant Vietnam Bridge had begin augustus een wel heel opvallend bericht. De club T&T Hanoi zou miljoenen euro's willen spenderen om de komst van Guti, Ruud van Nistelrooy en Deco mogelijk te maken. Hanoi hoopt dat Real Madrid bereid is Guti en Van Nistelrooy voor een laag bedrag te laten vertrekken. Middenvelder Guti dreigt door de aankopen van onder andere Kaká en Xabi Alonso buiten de boot te vallen. Van Nistelrooy bevindt zich in de laatste fase van het herstel van zijn knieblesure. Deco is bij Chelsea uit de gratie geraakt en zet in op een vertrek. Het is niet de eerste keer dat een club in Vietnam tracht een spectaculaire transfer te laten plaatsvinden. In 2007 trachtte Hoang Anh - Gia Lai de Tsjech Karel Poborsky te strikken, maar deze transfer ging niet door. Ook het plan van Hai Phong Cement om Mohammed Kallon binnen te halen mislukte. Datzelfde Hai Phong Cement kondigde eerder dit jaar de komst van Denilson aan. De Braziliaan zou uiteindelijk maar een helft voor de Vietnamese club spelen.

Vietnam en ... de rondreizende clown

Evelyn Citroen (58) woont in het landelijke Ankeveen. Ze is een rondreizende clown. In 2002 richtte ze haar eigen stichting op: Stichting Clown Bijouxxx Buitenland Foundation. Soms samen met andere clowns reist ze naar verschillende landen om 'aandacht, liefde, humor en afleiding te brengen aan kinderen en volwassenen in moeilijke situaties, zoals armoede, ziekte en oorlog'. Afgelopen voorjaar was ze in Vietnam en bezocht kinderen in ziekenhuizen, weeshuizen, centra voor gehandicapte kinderen, schooltjes in arme wijken, maar ook families thuis. Met muziekinstrumenten en een koffer vol rode clownneuzen in Vietnam.

Is clown zijn een beroep of een roeping?

Het komt vanuit mijn hart, om mijn steentje aan de wereld bij te dragen, dus eigenlijk een roeping. De clown past goed bij mij, ik vind het belangrijk om contact te maken met mensen, de clown zorgt voor openheid en de rode neus haalt een barrière weg, overal en in elk land. Als ik op mijn accordeonnetje ga spelen, vindt iedereen dat leuk en dan kan ik iedereen een pet en een neus opzetten, ook de politiemans in Hanoi. Gek misschien, maar de neus geeft mensen een gevoel van veiligheid. Toch is het ook een beroep want mijn eigen emoties die ik als kind van Joodse getraumatiseerde ouders met me meedraag, kan ik als clown omzetten in licht en vreugde. Ik word altijd blij van het contact maken met kinderen en zo kom ik in contact met het onbezorgde kind in mij, en tegelijk kunnen kinderen die het moeilijk hebben dat licht ook weer in zichzelf ervaren.

nen met muziek maken was het ijs gebroken. Het verplegend personeel was heel blij. Op iedere witte jas plakten we een 'smiley' sticker en dat vond iedereen geweldig leuk.

Hoe zit dat nou met clowns, zijn ze altijd vrolijk of heb je ook verdrietige clowns?

Clowns spiegelen, gaan naast mensen staan. Mijn ervaring is dat de meeste clowns een moeilijke jeugd gehad hebben, maar in de rol van clown openen ze hun hart, naar zichzelf en naar de buitenwereld. De clown helpt mij, als ik mijn clowns kleren aantrek kan ik de dingen los laten en word bijvoorbeeld verdriet in vreugde omgezet. Humor en contact maken is voor iedereen belangrijk. Dat is eigenlijk mijn missie, dat iedereen aardig is voor elkaar.

Terug naar Vietnam?

De stichting heeft één vaste sponsor en verder vrienden/ familie/bedrijven die geld geven voor mijn buitenlandreizen. Wat ik in Nederland verdient, stop ik ook zoveel mogelijk in de stichting. Ik hoop natuurlijk meer vaste sponsors te vinden zodat ik terug kan naar Vietnam, om clownworkshops te geven aan verplegend/verzorgend personeel. Eén speciale wens van mij is om een speelplaats te realiseren in een weeshuis net buiten Hanoi. Op mijn website www.clownbijouxxx.nl kun je alles lezen over onze doelstelling, werkwijze en toekomstplannen.

door: Karin Vlug

VietNews, 8 april 2009

In de straten van Hanoi waren de inwoners getuige van een groep paraderende buitenlanders, gekleed als clown, met instrumenten, ballonnen en kleurrijke kleding. Iedereen zwaaide geamuseerd naar de buitenlandse voorbijgangers. „De creatieve therapeuten” waren onderweg naar weeshuizen, scholen en ziekenhuizen om humor en vreugde als therapie aan te bieden.

Hoofdclovn is Evelyn Citroen, van de 'Clown Bijouxxx Stichting'. Haar slogan is „Niet alleen lachen, maar ook zoenen”. De letters „xxx” na „Bijou” staan voor drie zoenen. Evelyn zei dat lachen, affectie en overtuiging een zinvolle „infectie” is om elkaar te helpen om uit de somberheid te klimmen en ver weg te zijn van ziekte. Clown Bijouxxx trad op voor volwassenen en kinderen in Phuc Tue, een centrum voor mentaal gehandicapte kinderen; in Hoa Binh (Peace) Village, een dorp voor Agent Orange slachtoffers; en andere weeshuizen en medische centra.

Voorjaarsactie 2009: zwarte varkentjes

' Zakendiner in Nha Trang'

Afgelopen december vroegen wij u om het 'zwarte varkentjes project in Khanh Vinh' te steunen. U bent weer zeer gul geweest waardoor de boeren in Khanh Vinh het fokken van zwarte varkentjes kunnen voortzetten en ook anderen zijn er inmiddels mee gestart. Het vlees wordt verkocht aan restauranthouders in de toeristische kustplaats Nha Trang. De actie heeft ruim 60.000 euro opgeleverd, veel dank voor uw betrokkenheid!

„Dat zijn worstjes, dus gemaakt van de darmen” zegt mijn buurvrouw. Ik zit met een groot gezelschap in restaurant „Lotus” in Nha Trang, en de kok heeft speciaal voor ons een „zwart varkentje” geslacht en in allerlei gerechten verwerkt die zojuist zijn opgediend. Op de grote schaal voor mij liggen de donkerbruine worstjes naast bleke plakjes lever en stukken gekookt vlees, op zijn Vietnamees klaargemaakt, bot en vet en vel er nog aan. Op een andere schaal ligt gebakken vlees. MCNV-er Ron Marchand heeft de eigenaar van Lotus en een paar andere gasten uitgenodigd om te komen proeven. Een van de taken binnen zijn project is om een afzetmarkt voor de in Khanh Vinh gefokte zwarte varkentjes te vinden. Giuseppe, Ron's Italiaanse collega, praat onder het eten driftig gesticulerend op meneer Russell in, een Australier die hier net een restaurant heeft geopend. Ook de toekomstige manager van het Sheraton hotel, dat nu nog in aanbouw is, toont zich enthousiast over het malse vlees. Soms is bezoek aan een restaurant en lekker samen eten ook „werk”! **Ab Stokvis**

Vietnamezen voelen economische crisis

Meneer en mevrouw Pham komen uit een dorp, 60 km van Hanoi. Zij zijn ontslagen door het bedrijf in Hanoi waar zij tot voor kort werkten. "Als wij niet snel werk vinden en geen geld meer naar huis kunnen sturen dan zal mijn oudste dochter van school moeten", zegt mevrouw Pham. "Zij moet dan maar een baantje in de huishouding zoeken in de stad, zodat er genoeg geld is om de twee jongsten naar school te laten gaan." De situatie van de familie Pham illustreert de gevolgen van de economische crisis in Vietnam. Hun verhaal werd opgetekend tijdens een onderzoek van de Vietnamese Academie voor Sociale Wetenschappen. De economische crisis is voelbaar voor de mensen in Vietnam. Vooral de armere mensen in de steden en industriële centra en hun familie in het achterland ondervinden de gevolgen. In de afgelopen jaren werden zij geconfronteerd met fikse prijsstijgingen die niet werden goedgemaakt door stijging van hun inkomen. Nu is de inflatie wel lager, maar krijgen zij te maken met minder werk en inkomen, zoals ook de familie Pham ervaart.

Groei in voorgaande jaren

De Vietnamese economie groeide in de afgelopen jaren flink. Een bevolking met veel goed opgeleide jongeren en de lage lonen maakten Vietnam een aantrekkelijk land voor internationale investeerders. Dat zie je in onze eigen garderobekast waarin volop schoenen en kledingstukken 'made in Vietnam' te vinden zijn. De export groeide naar 70% van het nationaal inkomen, vergelijkbaar met Nederland, exportland bij uitstek. Veel Vietnamezen vonden werk in bedrijven die voor de export produceren. Onder hen veel mensen die van het platteland naar de stad trokken om het karige boereninkomen van hun familie aan te vullen.

Stagnatie

De economische activiteit in Vietnam neemt af, banen verdwijnen, mensen verliezen hun inkomen. De crisis speelt zich vooral af in economisch sterk ontwikkelde delen van de wereld, zoals de EU, de VS en Japan. Daar krimpt de economie. Minder consumptie leidt tot minder import, die wel kan

dalen met 50%. Exportland Vietnam voelt de gevolgen daarvan. De economische groei daalt vanaf 2008, de werkloosheid groeit in 2009 van 4,7 naar 8,2%. Niet alle signalen zijn somber. Vietnam produceert voornamelijk goedkope exportproducten, geen luxe goederen als auto's en high-tech-producten waar mensen in het westen het eerst op bezuinigen. Banken in Vietnam hebben weinig te maken met 'giftige' financiële producten, zoals oninbare hypotheek. De Vietnamese 'Wouter Bos' hoeft dus ook geen belastinggeld beschikbaar te stellen om banken te redden of risico's te dekken. Dat scheelt aanzienlijk op de staatschuld van Vietnam en maakt de kans op economisch herstel groter. Toch heeft ook de Vietnamese regering stimuleringsmaatregelen genomen, zoals verlaging van bankrentes. De Aziatische Ontwikkelings Bank verwacht economische groei voor Vietnam zodra de internationale economie maar even aantrekt.

Gevolgen crisis

Ook in andere sectoren dan de export zijn de gevolgen van de crisis merkbaar. Het toerisme is in de afgelopen 15 jaar een belangrijke sector van de Vietnamese economie geworden. De 40.000 Nederlanders die het land vorig jaar bezochten hebben daaraan bijgedragen. Ruim 10% van de beroepsbevolking werkt in de toeristenindustrie. De crisis is zicht-

baar in de toerismestatistieken. In 2007 bezochten ruim 4 miljoen toeristen Vietnam; dat was 16% meer dan in 2006. 2008 begint met vergelijkbare groeicijfers, maar daarna daalt de groei naar 0%. In de eerste helft van 2009 daalde het aantal toeristen met 19%. Dat betekent ook minder werk en inkomen voor buschauffeurs, gidsen, hotelpersoneel, souvenirverkopers en restauranthouders.

Solidariteit

De 3,5 miljoen Vietnamezen die buiten Vietnam wonen maken naar schatting 5,5 miljard euro per jaar over naar hun familie in Vietnam. Het risico bestaat dat Vietnamezen die in landen als de Verenigde Staten hun werk verliezen minder geld zullen overmaken naar hun familie. Of dat echt gaat gebeuren is niet zeker. Vietnamezen hechten grote waarde aan solidariteit tussen familieleden en zij zullen pas in uiterste nood de financiële steun aan de familie in Vietnam verminderen.

Die solidariteit is ook in Vietnam zelf zichtbaar. Uit het onderzoek naar de gevolgen van de crisis blijkt dat de geldstroom van migrantenwerkers vanuit de stad naar de familie thuis in het dorp nu soms wordt omgekeerd. Mensen in de stad die hun werk kwijt zijn krijgen steun van de familie op het platteland. Spaarpotjes worden aangewend om het ze mogelijk te maken in de stad nog een tijdje te blijven zoeken naar ander werk en inkomen.

In bedrijven waar minder werk is komt het voor dat mensen een roulersysteem afspreken - een dag op en een dag af - zodat iedereen nog enig werk houdt. Het is vergelijkbaar met de deeltijd-ww in Nederland, met als belangrijk verschil dat het in Vietnam vooral deeltijdwerk en geen deeltijd-ww is. Onderwijs en scholing zijn altijd belangrijk geweest in Vietnam en de mensen die nu minder werk hebben gebruiken de tijd voor aanvullende scholing, zodat zij hun kans op ander werk vergroten. Op deze manier proberen de Vietnamezen de gevolgen van de crisis op te vangen.

Tom Fluitsma

Oorlog is handel

Boekrecensie door Willem Eikelboom

Onder de titel "De schaduw van de wapens" is in 2008 een boek over de Vietnamoorlog van de Koreaan Hwang Sok-yong vertaald in het Nederlands. De oorlog in Vietnam tegen de VS wordt daarin vanuit een heel andere invalshoek beschreven dan gebruikelijk. Hoewel krijgshandelingen niet ontbreken, beschrijft het boek hoofdzakelijk de economische betrekkingen tussen de vele partijen, die gestalte krijgen op de zwarte markt. Het is geen dorrelaas geworden, maar een spannend, goed geschreven boek.

Nieuwe bondgenootschappen

Centraal staat de Koreaanse korporaal An Yönggyu die als lid van Koreaanse Inlichtingendienst in Vietnam de zwarte markt van Da Nang moet ontrafelen. Gaandeweg ontdekt hij de mechanismen die deze markt beheersen en leert hij de partijen kennen die er hun voordeel proberen te behalen. Het gaat daarbij om Vietnamezen, zowel militairen als burgers, zowel aanhangers van de regering als van het Nationale Bevrijdingsfront (NBF). Ook de Koreanen spelen een rol en, zeer op de achtergrond, de Amerikanen. De handel is een Aziatische aangelegenheid.

Alle goederen komen in aanmerking om via de zwarte markt verhandeld te worden: voedsel, Japanse elektronica, bouwmaterialen, wapens en munitie. Het financiële voordeel dat met de handel behaald kan worden bepaalt wie een bondgenoot is en wie een tegenstander. Er gelden heel andere bondgenootschappen dan die tussen de oorlogvoerende partijen. Zo weet An Yönggyu met zijn Vietnamese handlager een concurrerend Koreaans handelsblok uit de markt te werken. En zij slagen er ook in een Vietnamese majoor te chanteren wat hen een ruimere toegang tot de zwarte markt verschaft. En dat alles buiten het zicht van de Amerikanen die de markt willen controleren.

Indringende beschrijvingen

Het boek is nuchter beschreven, bijna afstandelijk. Dat komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in de manier waarop de verschillende posities van de partijen beschreven worden bij het opzetten van de zogenaamde 'hervestigingnederzettingen': dorpen waar bewoners in geconcentreerd werden met de belofte van bescherming en economische ondersteuning. Maar de goederen bestemd voor de nederzettingen worden gebruikt voor persoonlijk gewin en de boeren hebben het nakijken. De belustheid op het verdienen van geld gaat ver. Een

Vietnamese majoor in het regeringsleger en zijn handelspartner ontwikkelen een plan om kaneel te oogsten in de hooglanden. Dat is een zeer gewild product, maar moeilijk te leveren omdat de kaneelbossen in het NBF-gebied liggen. Om de kaneel toch te kunnen oogsten wordt er een militaire operatie opgezet met als voorwendsel de bestrijding van de guerrilla's en het hervestigen van de plaatselijke stam. Daarbij worden gruwelijke beslissingen genomen. Omdat er geen voorzieningen zijn om bewoners van een dorp in het strijdgebied te evacueren wordt het commando gegeven "...dat er geen noodzaak voor evacuatie is". Op deze verholde manier wordt het doodvonnis uitgesproken over de dorpsbewoners, leden van een bergstam. De bijna afstandelijke beschouwing keert terug in de hoofdstukken waarin oorlogsmisdrijven worden beschreven. Dat gebeurt in de vorm van een verslag van militair onderzoek door de VS, ingesteld om de toedracht boven tafel te krijgen. Het schetsen van de gebeurtenissen in de vorm van getuigenverhoren maken deze passages des te ijzingwekkender.

Een aanrader

Hwang Sok-yong heeft met "De schaduw van de wapens" een rijk boek geschreven. Het beschrijven van de oorlog met de zwarte markt als kern biedt een interessante nieuwe invalshoek. En voor mij ook nieuw: de uitgebreide deelname van de Koreanen in de Vietnam oorlog, tussen 1965 en 1972 343.000 man. Daar stond betaling van de VS tegenover, aan zowel de manschappen als aan de Koreaanse staat. Dat heeft een grote bijdrage geleverd aan de Koreaanse economie. En evenmin wist ik dat het door de Amerikanen gebruikte scheldwoord "gooks" voor de Vietnamese tegenstanders stamt uit de Koreaanse oorlog. Het is een verbastering van Han'guk, de naam die de Koreanen aan hun land geven. Het loont zeker de moeite het nawoord te lezen, met informatie over de ontstaansgeschiedenis van het boek en over de schrijver. Hij heeft jaren in een Zuidkoreaanse gevangenis gezeten omdat hij in 1989 Noord Korea had bezocht en daarmee de Veiligheidswet overtrad. Zijn kritische blik op de politieke werkelijkheid schemert duidelijk door zijn werk heen, maar hij beschouwt zichzelf in de eerste plaats als kunstenaar.

Ik vind het boek een aanrader, maar misschien is het niet zo geschikt om in de rugzak mee te nemen op vakantie: het is zo'n zeven centimeter dik en weegt 1 kilo.

Hwang Sok-yong: De schaduw van de wapens. Vertaald uit het Koreaans door Remco Breuker en Imke van Gardingen. Arbeiderspers, oorlogsdomein no. 19, 2008.

Prijs: € 34,95.

Kalender 2010

De kalender 2010 bevat de mooiste foto's van Vietnamreizigers. Uit de ruim 250 foto's die ingestuurd zijn, heeft u zelf een keuze gemaakt met als resultaat een afwisselende en kleurrijke kalender! Zoals altijd is de opbrengst van de kalender bestemd voor de projecten. Een goed idee dus om twee kalenders te kopen en er daarvan één cadeau te doen. Prijs per stuk: € 12,95 per 2: €22,95

Vragen en opmerkingen:

Wij weten graag hoe u over het MCNV denkt en zullen daarom in het najaar van 2009 een contactformulier op internet publiceren. Heeft u vragen of suggesties? Aarzelt u dan niet om van het formulier gebruik te maken. Bij voorbaat veel dank.

Colofon

Het MCNV verleent medische hulp aan de bevolking van Vietnam. Het legt verantwoording af over de besteding van gelden en geeft informatie over recente ontwikkelingen in Vietnam.

Bestuur
Antoon Claassen, Roel Coutinho, Diana Delnoij, Ed van Hecke, Emiel Josemans, Wilbert Nieuwstraten, Petra Wempe

Raad van Toezicht
Joost Ruitenbergh, Prisca Zwanikken, Jaap van Gent

Redactie
Antoon Claassen, Willem Eikelboom, Tom Fluitsma, Saskia Stevens, Ab Stokvis, Karin Vlug (eindredactie)

Giften
Het glronummer voor giften aan het Medisch Comité Nederland-Vietnam is 10.90.400.

Ontwerp en opmaak
Dettline, Amsterdam

Druk
Dijkman Offset, Amsterdam

Redactieadres
Weteringschans 32,
1017 SH Amsterdam.
telefoon [020] 627 04 11
fax [020] 625 01 47
e-mail:
info@mcnv.nl
website:
www.mcnv.nl

